

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1122/2021
15.03.2023. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца „M.e.n.t.o.r. Holding“ д.о.о. из Београда, чији су пуномоћници Ана Матић Алимпијевић и Милорад Матић, адвокати из ..., против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Ивана Шумкарац Митровић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8492/19 од 22.10.2020. године, у седници већа одржаној дана 15.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8492/19 од 22.10.2020. године, у ставовима другом, трећем и четвртном.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 390/16 од 26.06.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор пресуђене ствари. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев, па је тужени обавезан да тужиоцу исплати износ од 349.144 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања са каматом на тај износ, по стопи коју прописује Европска централна банка на валуту евро почев од 27.06.2005. године до 25.12.2012. године, а од 25.12.2012. године па до исплате у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за осам процентних поена, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања. Ставом трећим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу надокнади парничне трошкове у износу од 816.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана наступања услова извршења до исплате.

Апелациони суд у Београду је након одржане расправе донео пресуду Гж 8492/19 од 22.10.2020. године, којом је одбијена као неоснована жалба туженог и потврђено решење којим је одбијен приговор пресуђене ствари, садржано у ставу првом изреке пресуде Вишег суда у Београду П 390/16 од 26.06.2019. године. У преосталом, наведена првостепена пресуда је преиначена тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да му

исплати износ од 349.144 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања са каматом на тај износ, по стопи ближе опредељеној у изреци првостепене пресуде, те тужилац обавезан да туженом надокнади парничне трошкове у износу од 538.500,00 динара у року од 15 дана. Тужилац је обавезан да туженом надокнади трошкове другостепеног поступка у износу од 136.500,00 динара, у року од 15 дана.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је првостепена пресуда преиначена, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је благовремено поднео одговор на ревизију.

Ревизија је дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, па је испитујући другостепену пресуду у смислу члана 408 ЗПП Врховни касациони суд нашао да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју овај суд пази по службеној дужности, нити је другостепени суд починио битну повреду из члана 374. став 1. ЗПП, како ревизија наводи пропустом да на расправи одржаној на основу члана 383. став 3. ЗПП непосредно поново изведе све доказе, односно бар саслуша странке. На расправи одржаној пред другостепеним судом дана 22.10.2020. године, пуномоћници странака адвокати су се сагласили да се доказивање изведе читањем доказа, што је и учињено и записнички констатовано, па како је записник потписан без било каквих примедби, суд је доказивање извео уз сагласност странака у складу са одредбама чланова 385. став 1. и 331. ЗПП.

Према утврђењу суда, у сврху реализације преноса права коришћења катастарске парцеле број .., уписане у листу непокретности бр. .. КО ..., као и права на изградњу пословно-стамбеног објекта на овој парцели у улицама ... и ... у Београду, сачињено је више правних послова. Дана 02.06.2004. године сачињен је Протокол са одржаног састанка, у коме су тужилац и „Кони Консалтинг“ наведени као корисници локације, „Flux Group“ као сукорисник, тужени и ББ, као купци. По садржини ове исправе, корисници у виђеном стању нуде наведену локацију туженом и ББ, као купцима, за купопродајну цену од 2.850.000 евра. Дана 15.06.2004. године закључен је између истих лица предуговор, којим су се уговарачи обавезали да у форми прописаној законом буде пренето право из решења о одобрењу за изградњу надлежног органа управе од 04.09.2003. године, као и право коришћења парцеле са продаваца на купце, уз могућност да се у уговору као купац појави „Flux Group“ д.о.о. чији је оснивач тужени или друго правно лице које је носилац права коришћења парцеле. Овера потписа на уговору и исплата купопродајне цене предвиђена је одмах након прибављања клаузуле правноснажности на решење о одобрењу за изградњу од 04.09.2003. године, а најкасније дана 15.09.2004. године. Тужиоцу је исплаћена капара у износу од 350.000 евра закључно са 21.06.2004. године. Тужени је дана 18.02.2005. године овереним писменим пуномоћјем овластио ББ да у његово име и за његов рачун, као оснивача предузећа „Flux Group“ д.о.о. може потписати и оверити потпис на уговору о залози власничког удела у предузећу „Flux Group“ д.о.о. са тужиоцем, као и закључити и оверити потпис на анексима уговора о залози власничког удела у предузећу „Flux Group“. Овлашћење се односи и на право ББ да у име и за рачун

предузећа, као купца потпише и овери потпис на уговору о преносу права коришћења катастарске парцеле .. КО ..., те на предузимању свих правних и фактичких радњи ради преноса коришћења на овој непокретности са продаваца на купца, без ограничења овлашћења. Дана 18.02.2005. године закључен је купопродајни уговор између више лица, међу којима је био и тужилац, као продаваца и „Flux Group“ д.о.о, као купца, заступаног по ББ. Као предмет уговорне обавезе наведен је пренос уз накнаду права коришћења на катастарској парцели бр. .. КО ... за купопродајну цену од 350.000 евра. Истог дана закључен је између тужиоца и предузећа „Кони Консалтинг“ са једне стране и предузећа „Flux Group“ са друге стране уговор о регулисању међусобних права и обавеза намирена трошкова накнаде за уступање права коришћења катастарске парцеле бр. .. КО ..., којим је предвиђено да се као обезбеђење плаћања износа од 2.350.000 евра установи залога на уделу купца у корист тужиоца. Потом, истог дана закључен је уговор о залози на уделу туженог у „Flux Group“ од 87,5% до коначне исплате купопродајне цене предвиђене предуговором, а дана 02.06.2005. године закључен је анекс овог уговора којим је констатовано измирење обавезе у износу од 2.350.000 евра, те да залогодавац залаже 16% власничког удела у предузећу „Flux Group“ д.о.о. у корист залогопримца. Решење органа управе од 04.09.2003. године, којим је одобрена изградња је поништено, а „Flux Group“ д.о.о. је 09.06.2005. године исходовао ново одобрење за градњу на парцели која је била предмет промета и ово решење је постало правноснажно. Правноснажном пресудом Привредног суда у Београду П 12887/10 од 24.02.2011. године одбијен је тужбени захтев тужиоца, у парници против туженог, „Flux Group“ и ББ за исплату износа који је предмет тужбеног захтева и у овој парници. По чињеничним наводима тужбе у том поступку, тужилац црпи право на потраживање према туженом из купопродајног уговора од 18.02.2005. године, са тврдњом да није реализован у целости. Пресуда у односу на туженог донета је из разлога што он није уговорна страна, па на тај начин њему недостаје пасивна легитимација у спорном односу. Привредно друштво „Flux Group“ д.о.о. је вршило плаћања у реализацији наведеног правног посла, ББ је након наведених правних послова постао његов искључиви оснивач, припојио га је свом предузећу „Машинац“, а над тим правним лицем је у међувремену отворен поступак стечаја.

У овом спору, одлуку о неоснованости тужбеног захтева, постављеног са упориштем на правне односе засноване Протоколом од 02.06.2004. године, предуговором од 17.06.2004. године, уговором о залози од 18.02.2005. године и анексом уговора о залози од 02.06.2005. године, другостепени суд заснива на становишту да Протокол представља само начелни договор о реализацији одређеног посла, да је предуговором било предвиђено да се пренесе право из решења о одобрењу за изградњу од 04.03.2003. године до чије реализације није дошло због поништења ове одлуке управног органа, што фактички води отпадању правног основа било какве обавезе туженог по предуговору. Основ обавезе туженог не постоји ни по уговору о залози удела у привредном друштву од 18.02.2005. године и анексу тог уговора од 02.06.2005. године, с обзиром да тужени није преузео лично обавезу према тужиоцу, већ се ради о располагању као оснивача привредног субјекта „Flux Group“. Тужилац је имао могућност да своје заложно право упише у регистар залогне и тражи намирена из предмета залогне, што није учинио, а све у складу са одредбама чланова 1, 2, 4. и 8. Закона о заложном праву на покретним стварима и правима уписаним у регистар („Службени гласник РС“ бр. 57/2003 са изменама и допунама). Тужилац је могао остварити своја права и у поступку стечаја над привредним друштвом у складу са одредбама чланова 49. и 80. став 2. Закона о стечају („Службени гласник РС“ бр. 104/2009 са изменама и допунама). Закључује да чињеница да је тужени вршио

одређена плаћања и то знатно пре закључења уговора о преносу права коришћења и уговора о регулисању међусобних односа од 18.02.2005. године, не ствара обавезу за туженог да измири евентуална дуговања настала после закључења ових уговора, нити ствара било какву обавезу на страни туженог да измири сва остала потраживања тужиоца, посебно код чињенице да је тужилац касније уговоре закључивао са правним лицем „Flux Group“, а не са туженим.

По налажењу Врховног касационог суда ревизија тужиоца није основана.

Ревизијским наводима којима тужилац побија правилност правног становишта другостепеног суда, не доводећи у сумњу правилност утврђења свих битних чињеница, по оцени овог суда не доводи се у питање законитост побијане пресуде. Наиме, у предуговорној фази до 18.02.2005. године тужилац се са туженим, као и осталим учесницима правног посла, сагласио која лица ће бити уговорне стране, те о предмету уговором преузете обавезе. Другостепени суд је правилно нашао да плаћање капаре од стране туженог у предуговорној фази не може водити његовој одговорности за спорну обавезу, насталу по наводима тужбе у току реализације закљученог уговора 18.02.2005. године, пошто по одредбама члана 296. Закона о облигационим односима обавезу може испунити не само дужник, него и треће лице. Преузета права и обавезе по закљученом уговору јасне су и по одредби члана 99. став 1. Закона о облигационим односима примењују се онако како гласе, тако да супротно ревизијским наводима не постоје спорне одредбе које би биле подложне тумачењу на начин како то регулише одредба члана 99. став 2. истог закона. Тужени по изричитој одредби члана 104. став 3. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“ бр. 125/04), као члан друштва са ограниченом одговорношћу не одговара за обавезе друштва, а из утврђених околности не произилази закључак да је тужени злоупотребио привредно друштво за незаконите или преварне циљеве, у ком случају би по одредби члана 15. став 1. тог закона могла бити установљена његова лична одговорност за обавезе друштва.

Правилно је другостепени суд одлучио и о трошковима поступка на основу одредби чланова 165. став 2, 153. став 1. и 154. ЗПП.

На основу одредби чланова 165. став 1. и 154. ЗПП, одбијени су захтеви странака за накнаду трошкова поступка по ревизији, пошто тужилац није постигао успех у овом поступку, а наводи одговора на ревизију нису били потребни за доношење одлуке.

Из наведених разлога, одлучено је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**